

FREJA Transport & Logistics AS
Head Office
Snipetjernveien 2
NO-1405 Langhus
Tel.: +47 22 07 50 00
Fax: +47 22 07 50 01
freja.no@freja.com
www.freja.com/no
VAT No. NO927908492MVA

Frogner (Warehouse)
Fjellbovegen 13
NO-2016 Frogner
Tel.: +47 63 86 84 40
Fax: +47 63 86 84 41
fjeldbo@freja.com

Bergen
Kokstadveien 23A
NO-5257 Kokstad
Tel.: +47 55 21 41 00
Fax: +47 55 21 41 09
bergen@freja.com

Stavanger
Lagerveien 19
NO-4033 Stavanger
Tel.: +47 52 91 23 00
Fax: +47 52 91 23 01
stavanger@freja.com

Kristiansand
Lumberveien 51U
NO-4621 Kristiansand S
Tel.: +47 38 90 94 00
Fax: +47 38 90 94 01
kristiansand@freja.com

Tolletaten
Postboks 2103 Vikå

0125 Oslo

Langhus 25.10.2022

Hørings svar deres ref. 22/32181

1. Hvordan vurderes tidsplanen for utfasing av direktekjøringsordningen? Hvilke utfordringer og muligheter gir den? Dekkes behovet for unntaksordninger?

Det er vanskelig å angi noe konkret om vårt behov for implementering da det er mange uavklarte praktiske forhold. Utfra det vi vet er det vanskelig å sette i gang vår jobb før de praktiske spørsmålene er avklart. Vi erfarer at alle land har typer av ventiler/unntaksløsninger hvor man mangler dokumenter eller fakta som kreves. Det må være mulig å få grensepassering selv i unntakstilfeller. Da gjerne innlegg på tollager som en løsning, men med betydelig forenklede data- og dokumentasjonskrav. Dagens forslag har alt for mange datakrav og utelukker innlegg på tollager som en løsning.

Så langt antar vi at vi trenger minst 2 år fra løsningen er klar, før det kan innføres deklarasjonskrav før grensepassering.

Uavhengig av tidslinje vil vi iverksette tiltak for å være i stand til å imøtekomme de nye prosedyrene så snart det lar seg praktisk gjennomføre. Vi har full forståelse for viktigheten av endringene.

Det vil være en utfordring å få eksportland til å følge et helt nytt regime, mange av disse er langt mindre digitale enn oss og tilpassing til nye krav vil være tidkrevende. Ved en forhastet implementering vil mange, spesielt utenlandske transportører, stille uforberedt og skape kø og mulig kaos på grenseovergangene. Eksempler på andre utfordringer vi venter å møte er:

- Uavklart tollverdi. Tollverdien vil noen ganger først være avklart etter importen.
- Tidslinjen vil vanskeliggjøre kontakt med importør eller annen myndighet for f.eks. innhenting av tillatelser, bistand til tariffing med mer.
- Manglende mulighet for telefonbistand fra Tolletat i 24/7.
- Utveksling med samarbeidspartnere på samme transport.
- Høy risiko for at enkeltendinger vil medføre stans/tilbakehold av transporten.
- P.t. er systemløsningen ikke ferdig utviklet og systemeierne har ikke fått gjort relevante tester. Det er ikke forsvarlig å ta i bruk nye løsninger før de er fullstendige og ferdig utprøvet. Dette vil ta tid.

Alle tjenester utføres i henhold til Nordisk Speditørforbunds Alminnelige Bestemmelser (NSAB 2015). Som avtalepart jfr. § 3 B er speditørens ansvar for tap, manko eller skade på gods og for forsinkelse begrenset i henhold til § 27, siste ledd. For øvrig i samsvar med § 17, 18, 19 og 21. For alle andre tap er ansvaret begrenset til SDR 100.000 for hvert oppdrag (§ 21). Som formidler jfr. § 3 C er speditørens ansvar begrenset til SDR 50.000 for hvert oppdrag og for samtlige kunder som er involvert i samme hendelse til SDR 500.000 (§ 24). For lagring, er det totale ansvar begrenset til SDR 500.000 for samtlige kunder som er involvert i samme hendelse til SDR 500.000 (§ 25). Pant i varer (§ 14) gjelder både nåværende og tidligere krav. FREJA Transport & Logistics anbefaler våre kunder å sikre den totale verdien av varene ved å tegne egen forsikring.

All services rendered are subject to the General Conditions of the Nordic Association of Freight Forwarders (NSAB 2015). As contracting party cf. § 3 B the freight forwarder's liability for loss of, deterioration of, or damage to goods and for delay is limited in accordance with § 27 last paragraph - when applicable. Otherwise in accordance with § 17, 18, 19 and 21. For all other loss to SDR 100,000 in respect of each assignment (§ 21). As intermediary cf. § 3 C the freight forwarder's liability is limited to SDR 50,000 in respect of each assignment and totally for all customers involved in the event of any one occurrence to SDR 500,000 (§ 24). For storage, the total liability is limited to SDR 500,000 for all customers involved in the event of any one occurrence to SDR 500,000 (§ 25). Special attention is directed to the network clause (§ 2); claims against the freight forwarder are in Denmark, Sweden and Finland statute-barred after one year (§ 28); and the lien on goods (§ 14) applies to both current and previous claims. FREJA Transport & Logistics recommend our customers to secure the total value of the goods by issuing own insurance.

FREJA Transport & Logistics AS
Head Office
Snipetjernveien 2
NO-1405 Langhus
Tel.: +47 22 07 50 00
Fax: +47 22 07 50 01
freja.no@freja.com
www.freja.com/no
VAT No. NO927908492MVA

Frogner (Warehouse)
Fjellbovegen 13
NO-2016 Frogner
Tel.: +47 63 86 84 40
Fax: +47 63 86 84 41
fjeldbo@freja.com

Bergen
Kokstadveien 23A
NO-5257 Kokstad
Tel.: +47 55 21 41 00
Fax: +47 55 21 41 09
bergen@freja.com

Stavanger
Lagerveien 19
NO-4033 Stavanger
Tel.: +47 52 91 23 00
Fax: +47 52 91 23 01
stavanger@freja.com

Kristiansand
Lumberveien 51U
NO-4621 Kristiansand S
Tel.: +47 38 90 94 00
Fax: +47 38 90 94 01
kristiansand@freja.com

- Kort tidslinje og avvikende arbeidstid vil medføre ny bemanning. Høy snittalder på erfarne og dyktige tollmedarbeidere vil gjøre det vanskelig å tilpasse seg ny arbeidstid. Vi frykter et generasjonsskifte med svekket kvalitet som følge av dette. Kunnskap om tollverdi, tariffing, restriksjoner med mer krever erfaring og kompetanse.

Vi kan ikke se at behovene for unntaksordninger dekkes. Eksempler er:

- Avvikshåndtering, spesielt ved fullt overtallig gods
- «Ventiler» som nevnt over

2. Hvordan vurderes innføringsplanen for innføring av digital melde- og opplysningsplikt tidsmessig? Hva er utfordringene? Dekkes behovet for unntaksordninger?

Vi ser ingen konkrete utfordringer med tidsplanen for innføring januar 2025, men ser mangler og utfordringer i løsningen. Disse må løses og tilrettelegges før kravet inntreffer. Vi ser det også naturlig at innføring av digital melde- og opplysningsplikt samkjøres med innføring av utfasing av direktekjøringsordningen, gitt at denne utsettes.

- Endringer av kjøretøysopplysninger, sjåførbytte og tid for ankomst må kunne gjøres av sjåfør/bileier i forenklet løsning (f.eks app) da disse kan skje uforutsett og utenfor speditør/manifesteiers tilgjengelighet.
- Det må tilrettelegges bedre løsning for deling av manifest ved samlast av flere speditører, f.eks. løsning med hoved- og undermanifest. Manifesteier må kunne se status på innmeldte sendinger og vite om et undermanifest er komplett og godkjent.
- Datasettet krever bl.a. sjåførens navn og fødselsdato. Dette vil bli vanskelig å innhente da det foretas flere sjåførbytter og uforutsette hendelser. Er opplysningen virkelig nødvendig?
- Faktisk tidspunkt for avreise vil meget ofte være ukjent, vi kan ikke se relevansen av dette.
- Beskrivelse av last vil fremgå av henvisning til de enkelte tolldokumentasjonene og er overflødig som eget punkt.
- Mulighet til å avslutte EU-eksport direkte i løsningen vil være avgjørende for den praktiske gjennomføringen.

Vår tolkning av unntaksordning er dagens løsning for direkteforetolling, da ordinær grensepassering på uanmeldt T1/T2-dokument ikke lenger vil være mulig. Dette vil være utfordrende for utenlandske bileiere uten samarbeidspartnere i Norge, som transporterer på vegne av eksportør. Disse har ikke norsk registrering og kan ikke tilknyttes løsningen. Vi ser for oss at disse enten vil avvise sendinger til Norge, alternativt møte uforberedt. En kort implementeringstid vil kunne skape kø og kaos på grensen.

Alle tjenester utføres i henhold til Nordisk Speditørforbunds Alminnelige Bestemmelser (NSAB 2015). Som avtalepart jfr. § 3 B er speditørens ansvar for tap, manko eller skade på gods og for forsikelse begrenset i henhold til § 27, siste ledd. For øvrig i samsvar med § 17, 18, 19 og 21. For alle andre tap er ansvaret begrenset til SDR 100.000 for hvert oppdrag (§ 21). Som formidler jfr. § 3 C er speditørens ansvar begrenset til SDR 50.000 for hvert oppdrag og for samtlige kunder som er involvert i samme hendelse til SDR 500.000 (§ 24). For lagring, er det totale ansvar begrenset til SDR 500.000 for samtlige kunder som er involvert i samme hendelse til SDR 500.000 (§ 25). Pant i varer (§ 14) gjelder både nåværende og tidligere krav. FREJA Transport & Logistics anbefaler våre kunder å sikre den totale verdien av varene ved å tegne egen forsikring.

All services rendered are subject to the General Conditions of the Nordic Association of Freight Forwarders (NSAB 2015). As contracting party cf. § 3 B the freight forwarder's liability for loss of, deterioration of, or damage to goods and for delay is limited in accordance with § 27 last paragraph - when applicable. Otherwise in accordance with § 17, 18, 19 and 21. For all other loss to SDR 100,000 in respect of each assignment (§ 21). As intermediary cf. § 3 C the freight forwarder's liability is limited to SDR 50,000 in respect of each assignment and totally for all customers involved in the event of any one occurrence to SDR 500,000 (§ 24). For storage, the total liability is limited to SDR 500,000 for all customers involved in the event of any one occurrence to SDR 500,000 (§ 25). Special attention is directed to the network clause (§ 2); claims against the freight forwarder are in Denmark, Sweden and Finland statute-barred after one year (§ 28); and the lien on goods (§ 14) applies to both current and previous claims. FREJA Transport & Logistics recommend our customers to secure the total value of the goods by issuing own insurance.

FREJA Transport & Logistics AS
Head Office
Snipetjernveien 2
NO-1405 Langhus
Tel.: +47 22 07 50 00
Fax: +47 22 07 50 01
freja.no@freja.com
www.freja.com/no
VAT No. NO927908492MVA

Frogner (Warehouse)
Fjellbovegen 13
NO-2016 Frogner
Tel.: +47 63 86 84 40
Fax: +47 63 86 84 41
fjeldbo@freja.com

Bergen
Kokstadveien 23A
NO-5257 Kokstad
Tel.: +47 55 21 41 00
Fax: +47 55 21 41 09
bergen@freja.com

Stavanger
Lagerveien 19
NO-4033 Stavanger
Tel.: +47 52 91 23 00
Fax: +47 52 91 23 01
stavanger@freja.com

Kristiansand
Lumberveien 51U
NO-4621 Kristiansand S
Tel.: +47 38 90 94 00
Fax: +47 38 90 94 01
kristiansand@freja.com

3. Vil en digitalisering medføre omfattende endringer for bedriften? I tilfelle hvilke?

En digitalisering vil medføre vesentlige endringer på systemer, arbeidsmetode, integrasjoner til partnere og ikke minst på arbeidstid. Flere av disse endringene ser vi på sikt som positive, men tidsfaktoren er meget utfordrende.

- Flere samarbeidspartnere har p.t. ikke systemer for digital lagring og overføring av dokumenter.
- Innhenting av dokumentasjon må skje tidligere, eksportører og kunder må omstilles.
- Betydelige kostnader spesifisert i punkt 4.

4. Hva er de største kostnadsdriverne for bedriften på kort og lang sikt

På kort sikt vil systemtilpassinger og nye løsninger for digital håndtering medføre kostnader. Herunder vil det medgå betydelig tid og kostnad i integrasjonsløsninger med samarbeidspartnere. Den betydelige kostnadsdriveren på kort- og lang sikt vil være bemanning. Sene avganger og tidlige ankomster medfører betydelig omlegging av arbeidstid og arbeidsfordeling. Hva avvikshåndtering vil påføre av kostnader er p.t. ikke mulig å forutse.

- Omstilling av arbeidstid til skiftordning, vesentlig behov kveld og helg.
- Nyansettelser, dagens bemanning vil ikke kunne omstilles i sin helhet. Kompetanse krever opplæring med mer.
- Størst arbeidsbelastning kveld/helg, ujevn fordeling gjennom uken.

5. Krav til informasjon for oppfylning av digital melde- og opplysningsplikt og til prosedyren tollager

Det er avgjørende med god informasjon på ulike språk via www.toll.no. At vår informasjon til samarbeidspartnere og leverandører kan understøttes av henvisninger til deres hjemmeside letter betydelig og mottakerne forstår alvoret.

Utover beskrivelse av de nye forpliktelsene vil en presisering av faktura og dokumentkrav være til god hjelp.

Løpende informasjon om endringer og tilpassinger i implementeringsperioden er en forutsetning for et godt resultat. Dette gjelder også informasjon til systemeierne-/utviklerne.

Alle tjenester utføres i henhold til Nordisk Speditørforbunds Alminnelige Bestemmelser (NSAB 2015). Som avtalepart jfr. § 3 B er speditørens ansvar for tap, manko eller skade på gods og for forsikelse begrenset i henhold til § 27, siste ledd. For øvrig i samsvar med § 17, 18, 19 og 21. For alle andre tap er ansvaret begrenset til SDR 100.000 for hvert oppdrag (§ 21). Som formidler jfr. § 3 C er speditørens ansvar begrenset til SDR 50.000 for hvert oppdrag og for samtlige kunder som er involvert i samme hendelse til SDR 500.000 (§ 24). For lagring, er det totale ansvar begrenset til SDR 500.000 for samtlige kunder som er involvert i samme hendelse til SDR 500.000 (§ 25). Pant i varer (§ 14) gjelder både nåværende og tidligere krav. FREJA Transport & Logistics anbefaler våre kunder å sikre den totale verdien av varene ved å tegne egen forsikring.

All services rendered are subject to the General Conditions of the Nordic Association of Freight Forwarders (NSAB 2015). As contracting party cf. § 3 B the freight forwarder's liability for loss of, deterioration of, or damage to goods and for delay is limited in accordance with § 27 last paragraph - when applicable. Otherwise in accordance with § 17, 18, 19 and 21. For all other loss to SDR 100,000 in respect of each assignment (§ 21). As intermediary cf. § 3 C the freight forwarder's liability is limited to SDR 50,000 in respect of each assignment and totally for all customers involved in the event of any one occurrence to SDR 500,000 (§ 24). For storage, the total liability is limited to SDR 500,000 for all customers involved in the event of any one occurrence to SDR 500,000 (§ 25). Special attention is directed to the network clause (§ 2); claims against the freight forwarder are in Denmark, Sweden and Finland statute-barred after one year (§ 28); and the lien on goods (§ 14) applies to both current and previous claims. FREJA Transport & Logistics recommend our customers to secure the total value of the goods by issuing own insurance.

FREJA Transport & Logistics AS
Head Office
Snipetjernveien 2
NO-1405 Langhus
Tel.: +47 22 07 50 00
Fax: +47 22 07 50 01
freja.no@freja.com
www.freja.com/no
VAT No. NO927908492MVA

Frogner (Warehouse)
Fjellbovegen 13
NO-2016 Frogner
Tel.: +47 63 86 84 40
Fax: +47 63 86 84 41
fjeldbo@freja.com

Bergen
Kokstadveien 23A
NO-5257 Kokstad
Tel.: +47 55 21 41 00
Fax: +47 55 21 41 09
bergen@freja.com

Stavanger
Lagerveien 19
NO-4033 Stavanger
Tel.: +47 52 91 23 00
Fax: +47 52 91 23 01
stavanger@freja.com

Kristiansand
Lumberveien 51U
NO-4621 Kristiansand S
Tel.: +47 38 90 94 00
Fax: +47 38 90 94 01
kristiansand@freja.com

FREJA tror det mest kritiske er fullstendig mangel på ventiler/unntaksløsninger der man ikke kan oppfylle pliktene for grensepassering, samt en meget utfordrende bemanningssituasjon.

Det er mennesker som håndterer prosessene og dokumentene. Med det utrolig høye antall sendinger/deklarasjoner/meldinger oppleves reglene for rigide. Det presiseres at vi forstår kontrollbehovet som må være styrende.

Man må ha en «nødløsning». Det synes ellers å bli fare for et fullstendig kaos. Så langt har man etter det vi vet slike løsninger både i Storbritannia, Sverige og Danmark.

En løsning er innlegg på tollager mot en forenklet deklarasjon. Her vil Toll uansett få kjennskap til et grovt anslag av varetyper som lagres på lokasjoner hvor det foreligger tollagertillatelse og ikke minst vil varene ikke leveres ut fra tollager før de er stilt til fri disposisjon gjennom endelig deklarasjon. Således har tolletaten også rett til å kontrollere varene og dermed skulle tollmessige hensyn være ivaretatt.

Ved en slik løsning vil bransjen ikke ha tilstrekkelig fysisk tollagerkapasitet, men kapasiteten kan utvides om man får bedre tid.

Ved en slik løsning vil også minimalisere behovet for et utall rettinger som ellers helt opplagt vil bli nødvending uten en nødløsning.

Tidslinjen som er foreslått vil uansett være alt for snau, sannsynligvis både for næringslivet og for Toll.

Med vennlig hilsen
FREJA Transport & Logistics AS

Tom Rune Nilsen
Advokat

Alle tjenester utføres i henhold til Nordisk Speditørforbunds Alminnelige Bestemmelser (NSAB 2015). Som avtalepart jfr. § 3 B er speditørens ansvar for tap, manko eller skade på gods og for forsikelse begrenset i henhold til § 27, siste ledd. For øvrig i samsvar med § 17, 18, 19 og 21. For alle andre tap er ansvaret begrenset til SDR 100.000 for hvert oppdrag (§ 21). Som formidler jfr. § 3 C er speditørens ansvar begrenset til SDR 50.000 for hvert oppdrag og for samtlige kunder som er involvert i samme hendelse til SDR 500.000 (§ 24). For lagring, er det totale ansvar begrenset til SDR 500.000 for samtlige kunder som er involvert i samme hendelse til SDR 500.000 (§ 25). Pant i varer (§ 14) gjelder både nåværende og tidligere krav. FREJA Transport & Logistics anbefaler våre kunder å sikre den totale verdien av varene ved å tegne egen forsikring.

All services rendered are subject to the General Conditions of the Nordic Association of Freight Forwarders (NSAB 2015). As contracting party cf. § 3 B the freight forwarder's liability for loss of, deterioration of, or damage to goods and for delay is limited in accordance with § 27 last paragraph - when applicable. Otherwise in accordance with § 17, 18, 19 and 21. For all other loss to SDR 100,000 in respect of each assignment (§ 21). As intermediary cf. § 3 C the freight forwarder's liability is limited to SDR 50,000 in respect of each assignment and totally for all customers involved in the event of any one occurrence to SDR 500,000 (§ 24). For storage, the total liability is limited to SDR 500,000 for all customers involved in the event of any one occurrence to SDR 500,000 (§ 25). Special attention is directed to the network clause (§ 2); claims against the freight forwarder are in Denmark, Sweden and Finland statute-barred after one year (§ 28); and the lien on goods (§ 14) applies to both current and previous claims. FREJA Transport & Logistics recommend our customers to secure the total value of the goods by issuing own insurance.